

ኤርትራዊ ምሁር አለኻዶ ደሃይካ ጠፊኡና!

አብዚ ዘለናዮ ዓለማዊ ኩነታት፡ እንኮላይ ሃገርናን ንዞባናን ሓዊስካ ንኹለን ዘይማዕበላ ሃገራት ዝትንክፍ ሓድሽ ውድዕነት ይቀላቐል ኣሎ። ንብዙሓት ዞባዊ ምትእስሳራትን ሃገራትን ዘሻቕል ዓለማዊ ዛዕባ ኮይኑ ድማ ይርከብ። እዚ ብተደጋጋሚ ንሰምዖ ዘለና ዜናዮ። ብፍላይ፡ ዓዲ እንግሊዝ ካብ ሕብረት ኤውሮጳ ምስ ምውጻኡ፡ ሓድሽ ፕረሲደንት ኣመሪካ ኣብ ስልጣን ምምጻኡን ተተሓሔዮ፣ ኣብ ፈረንሳ፡ ጀርመን፡ ኔዘርላንድ፡ ጣልያን ተመሳሳሊ እምነታት ዘለዎም ናይ የማን ሓይልታት፡ ነቲ ዋሕዚ ስደተኛታትን ኣብ ኤውሮጳ ዝፍጸም ግብረ-ሽብራዊ መጥቓዕትን መዝሚዞም፡ ጸቢብ ሃገራዊ ረብሓታቶም ንምርግጋጽ ዓሊሞም ዝኸድዎ ዘለው፡ ኣብ ዓለማዊ ኩነታትና ሓድሽ ኣሰላልፋ ናይ ሓይልታት ይቀላቐል ምህላው ዘመላኸትዮ። እዚ እም ነቲ ዝሓዘዎ እምነት ኣብ ካልኣት ህዝብታትን ሃገራትን መታን ክሰርጽ፡ ብሰፊሑ ክወፍርሉን ክገብሩን ምዃናም ብወግዒ ደጋጊሞም ዝገልጽዎ ዘለውዮ።

እዚ ሓድሽ ተርእዮዚ፡ ድሕሪ ምዝላም ዝሓል ኩናት፡ ንልዕሊ ርብዓ ዘመን ብወሳኒ መልክዑ፡ ብልዕልነት ርእሰ ሓያል ኣመሪካ ተመሪሑ፡ ካልኣት ድማ ብብደረጃ እን እናሓየላ ኣብ ዝመጸአሉ ዘለዎን ናይ ሓይልታት ኣሰላልፋ ዝኸሰት ዘሎ ብምዃኑ፡ ነቲ ዝነበረ ዝጸፍ ውድዕነት ድዩ ዝቀላቐል ዘሎ ወይስ ታሪኽ ነብሱዮ ዝደግም ዘሎ ዝብሉ ሕቶታት ክለዓሉ ግድን ይገብሮ። ካብዚ ተበጊሶም ብዙሓት ምሁራን መጻኢ ዕድል ሃገራቶምን ዓለምን ኣመልኪቶም እዚ ጉዕዞዚ ኣንፈቱ ናባይ ይምዕብል ኣሎ ክርእዩ፡ ምሁራዊ ፖለቲካዊ ሚዛናዊ ከንብሩን ዝመራመሩ ዘለው ውሑዳት ኣይኮኑን። ብሽነሽይ ነዚ ኩነታትዚ ምስተዓዘብኩዮ ድማ፡ ኣብ ሃገርና ዋላኳ ብዙሓት እንተዘይኮይኑ ኣብ መስርሕ ጸረ-ባዕዳዊ ቃልስን ዘቤታዊ መግዛእታዊ ስርዓትን ገለ ምሁራን ሓሓሊፎም ብዛዕባ ኩነታት ሃገርና ዘቕርብዎ ዝነበሩ ጠቓሚ ኣስተምህሮ፡ ቃልስና ኣብ ምብርባርን ኣገንዘብና ኣብ ምስፋሕን ዝነበሮ ኣወንታዊ ተራ ብምዝካር፡ ሎሚኽ ኣብዚ ተሃዋሲ ሃገራውን ዓለማውን ኩነታትንከ ዝብል ሕቶ ክልዕል ዝደረገኹ። ብርግጽ እቲ ዝበዝሐ ምሁር ኣብዚ ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ናይ ምቕጻልን ዘይምቕጻል ዝውስን መድረኽ፡ ምስቲ ጸረ ህዝቢ ስርዓት ወጊኑ ኣብ ዘዘኣጎዶ ሓዊ፡ ከጣቕዕ ጸሓይ ይዓርቦ ምህላው ፍሉጥዮ። ህዝባዊ ወገናውነት ዝስመዖም፡ ነገራት ኣርሒቕም ዝሪኡን ዝትንትኑን ግደን ተራ ደሞክራሲያዊ ምሁር ዝግንዘቡን ምሁራትን ግን ዋላ ብቐጽሮም ብዙሓት ኣይኹኑ ህልዋት ብምዃናም ተስፋ ኣብኣቶምዮ።

ስለዚ ኣብዚ ሕጂ ብዓለም፡ ዞባን ሃገርን ደረጃ ዝምዕብል ዘሎ ሓድሽ ኩነታት፡ ምሁራትና እንታይ ኮይናምዮም ገለ ዘይብሉ ካብ ዝብል ተበጊሶዮ "ኤርትራዊ ምሁር አለኻዶ ደሃይካ ጠፊኡ" ዘበለኒ። ብናተይ ግምት እዚ ሕጂ ዝምዕብል ዘሎ ኩነታት፡ ዝሓል ኩናት ኣብ ድሮ ዝዛዘመሉ ዝነበረ ግዝያት፡ ድሕሪ 80ታትዮ እቲ ኩነታት ናብ ሓድሽ መድረኽ ክሰጋገር ምዃኑ እናተኣማመኑ ምስከዱ፡ ልዕሊ ሓያል ሃገር ኣመሪካ ብመሪሕነት ሮናልድ ረገን፣ ዓባይ ብሪታኒያ ብመሪሕነት ማርጋሬት ታቸር፣ እቲ ኣብ ትሕቲ ሓደ ልዕሊ ሓያል ዓለማዊ ምሕደራ ዝካየድ፡ ልዕልና ናይ ኒዮ ሊብራሊዝም ክሰፋሕፍሕ ዓለም ኣብ ሓደ ቁሸት ናይ ጉሎባላይዜሽን ኣትያትሉ ኣብ ዘላ፡ ክፋት ናይ ንግዲ ልውውጥ ክዓቢ ክግበር፡ ንሶም ከኣ ብልዕልናኦም ንዓለማዊ ንግዳዊ ኩነታት ዝቆጸጸሉ ዝሓሸ ዕድል ተረኺቡ ኣሎ ብምባልዮም ዘተባብዕዎ።

እዞም ናይ ሕጂ መራሕቲ ልዕሊ ሓያላን ሃገራት ኣመሪካን እንግሊዝን ከኣ፡ ነናይ ውልቀ ሃገርና ልዕሊ ሓያል ዝገብር ኣካይዳ ምክታል ምብር፡ ምስ ካልኣት ተኣሳሲርና እንገብሮ ናይ ንግዲ ይኹን ናይ ፖለቲካ ኣየዋጽኣናን ንቐጠባናን ጸጥታናን ዘዳኸምዮ ኢሎም ኣብ ዝረኣይሉ፡ ንዋሕዚ ስደተኛታት ይኹን፡ ናይ ንግዲ ሽርክነታት ..ወዘተ ዝኣመሰሉ ጉዳያት እናልዓሉ፡ ኣየገልግለናንዮ ዝብልዎ ውዑላት ዝሰርዙ ዘለው። ስለዚ ከኣ ካብቲ ክፋት ንግዳዊ ኣካይዳ ኣብ ሓውሲ ሕጹር ወይ ዕጹው ክኸውን ዝርእይሉ ኩነታትዮ ዝምዕብል ዘሎ።

እዚ ብዓለም ደረጃ ብፍላይ ከኣ ኣብ ኣመሪካን ኤውሮጳን ብተመሳሳሊ ዝረኣ ዘሎ ምንቕስቓስ ናይ የማን ሰልፍታትን ጭርሖታቶምን ልዕልናኦም እናረጋገጹ እንተደኣከይዶም፡ ሕብረት ኤውሮጳ ምድኻሙን ምብትታኑን ኣይተርፍን። እዚ ከኣ ተመሊሱ ኣብ ዓለማዊ ኩነታት ናቱ ኣሉታዊ ጽልዋ ዘሕድርዮ ዝኸውን።

ከም ሃገርና ዝኣመሰላ ዘይማዕበላ ሃገራት ብሓፈሻ፡ ብፍላይ ከኣ ኣፍሪቃ ከም ኣህጉር ኣብ ሕሉፍ ናይ ፍርቂ ዘመን ግዜ ከም ናይ ጥሜትን ኩናት ኣህጉር ትውሰድ ዝነበረት። ስለዚ ከኣ ወፍሪ ከይካየደላ ተገሊላያ ጸኒሓ። ካብዚ ቀረባ ግዜ ግን ሓንቲ ካብተን ዓላማዊ ትኹረት ዝረኸባ ኣህጉራት ኮይና፡ ብዙሕ ናይ ወፍሪ ዕድላት ዝፈሰሳ፡ እናኸነት ትመጽእ ምህላዎ ርእሰ ግሉጽ ሓቂዮ።

እዚ ኣብ ዓለማዊ ኩነታት ዝረኣ ዘሎ ሓድሽ ተርእዮ፡ ነዚ ኣብ ኣፍሪቃ ተኸሲቲ ዘሎ ሓድሽ ዕድላት ብኸመይ ክጸልዎዮ ንቕድሚት ዝረኣዮ። ሃገርና እዚ ንኣፍሪቃ ኣጋጢምዎ ዘሎ ዕድልን እዚ ናይ ዓለማዊ ኩነታት ጽልዎን ኣብ ትሕቲ ጸረ-ሰላምን ጸረ-ደሞክራሲን ጸሕታሪ ኩናት ስርዓት ህግደፍ ከመይ ክጸልዎዮ ዝበል ሕቶ ከለዓልን፡ ከምተን ካልኣት ሃገራት ኣፍሪቃ ዝሓሸ ወፍሪ ናይ ምርካብ ዕድላት ዘይበላ ትኹን ደኣምበር፡ ብዝተወሰነ ደረጃ፡ እቶም ተነሓናሕቲ ልዕሊ ሓያልን ሃገራት ኣብ ናይ ዝሓል ኩናት መድረኽ ይምለሱ ስለዘለው፡ ካብቲ ኣብ ነንሕድሕዶም ዘለዎም ውድድር ተበጊሶም፡ ውልቃዊ ረብሓታቶም ከሓይሉ ክበሉ ገለ ገለ ወፍሪታት ኣይገብሩንዮም ክበሃል ኣይከኣልንዮ።

ካብዚ ውድድራትዚ ተበጊሶም ገለ ናይ ወፍሪ ውጥናት ገይሮም እንተተንቀሳቐሱን ገለ ኣታዊታት እንተረኸቡን እዚ ውጽኢትዚ ኣብ ትሕቲ ጸረ-ህዝብን ጸረ-ደሞክራሲን ስርዓት ህግደፍ፡ መህጠሪ ጁባኡ እንተዘይኮይኑ ኣብ ረብሓ ህዝቢ ክውዕልዮ ኢልካ ዝሕሰብ ኣይኮነን። ስለዚ ኤርትራዊ ምሁር ኣብዚ ብዓለምን ብዞባን ብሃገርን ዝምዕብሉ ዘለዉ ሓደሽቲ ተርእዮታት ኣመልኪቲ መጽናዕቲ ብምግባር ገለ እንተዝበል ክንደይ ጽቡቕ ምኾነ ነይሩ እብል።

ሓርነት የማነ ካብ ደቡብ ኣፍሪቃ

ካብ መጽሔት ህዝባዊ ደሞክራሲ ወግዓዊት ልሳን ደግሓኤ መጋቢት 2017 ቁ 16 ዝተወሰደ።
ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 19-04-2017